

กระทู้ถามที่ ๘๘๕ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่คนไทยนับถือมาแต่บรรพบุรุษ เพราะพระมหากษัตริย์ไทยเป็นพุทธมามกะ ชาวไทยนับถือศาสนาพุทธร้อยละ ๘๐ ทำให้สังคมเข้มแข็งเป็นสุข และมีการก่อสร้างสิ่งถาวรวัตถุเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว เช่น พระพุทธรูป สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น โบสถ์ วิหารซึ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจกรรมทางศาสนา รัฐควรส่งเสริมให้ศาสนารุ่งเรืองเป็นสิ่งยึดมั่น ตั้งแต่วัยเด็ก นักเรียน บุตรเคารพ่อแม่ ครูอาจารย์ บ้านเมืองจะได้อยู่เย็นเป็นสุข จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแผนและนโยบายที่จะส่งเสริมให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติได้หรือไม่
ขอทราบรายละเอียด

๒. ในการขออนุญาตสร้างโบสถ์ วิหาร ขอให้ดำเนินการได้สะดวกขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมศาสนาพุทธ ทำให้พระสงฆ์ได้มีโอกาสบำเพ็ญศีลในโบสถ์ที่เรียกว่าอุโบสถได้สะดวกจะได้หรือไม่ จะมีการแก้ไขระเบียบอย่างไร การสร้างโบสถ์ขอให้เป็นอำนาจของเจ้าคณะจังหวัด หรือเจ้าคณะภาคได้หรือไม่ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

๓. ที่ดินของวัดที่สร้างมานานแล้ว บางแห่งสร้างมา ๑๐๐ ปี ยังไม่ได้รับการออกโฉนด ทำให้ที่ดินของวัดถูกบุกรุก ถ้ามีโฉนดแล้วจะได้มีหลักฐานเป็นประกันเพราะมีโฉนดตามแผนที่ รัฐบาลจะดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับวัดดังกล่าวได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

๔. ที่ดินวัดที่มีทะเบียนและมีประกาศตั้งวัดแล้ว หรือวัดที่มีใบรับรองเป็นวัดแล้วเจ้าคณะอำเภอหรือเจ้าคณะจังหวัด จะขอให้ประกาศตั้งสนามเดินสำรวจ รังวัด ออกโฉนดที่ดินแต่บางวัดยากจนไม่สามารถจ่ายค่ารังวัดได้ ขอให้รัฐบาลพิจารณาสั่งการให้กรมที่ดินเร่งพิจารณาประกาศตั้งสนามเดินสำรวจโดยด่วน เพื่อจะได้ป้องกันการบุกรุกที่ดิน รวมถึงที่ธรณีสงฆ์ ที่วัดร้าง ก็ขอให้ดำเนินการรังวัดตรวจสอบออกโฉนดให้ด้วยจะได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรรณปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๘๘๕ ร.

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

ขอเรียนว่า รัฐบาลได้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๗๕ ซึ่งบัญญัติว่า รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านานและศาสนาอื่น ทั้งต้องส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนา มาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมพระพุทธศาสนาในฐานะที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน ส่วนการส่งเสริมให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาตินั้นเป็นเรื่องละเอียดอ่อน อาจทำให้ผู้นับถือศาสนาต่างกันมองว่า รัฐบาลไม่ให้ความสำคัญศาสนาอื่นนอกจากพระพุทธศาสนา อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเห็นว่า พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย สามารถกำหนดนโยบายในการสนับสนุนส่งเสริมตามภารกิจอยู่แล้ว จึงได้สนับสนุนส่งเสริมให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการทำนุบำรุงส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ให้การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา ดูแล รักษา และพัฒนาพระพุทธศาสนา จัดการศาสนสมบัติ พัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งให้การสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทางพระพุทธศาสนาให้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

คำตอบข้อที่ ๒

ขอเรียนว่า การสร้างโบสถ์ วิหาร เพื่อพระสงฆ์ได้มีโอกาสบำเพ็ญกัมมัฏฐานหรือลงอุโบสถนั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าอาวาสผู้ปกครองวัด เนื่องจากวัดเป็นนิติบุคคล เจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัด ในกิจการทั่วไป ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เจ้าอาวาสจึงไม่ต้องขออนุญาตสร้างโบสถ์หรือวิหารสามารถดำเนินการได้ เมื่อมีความพร้อมในการก่อสร้าง เจ้าคณะจังหวัดหรือเจ้าคณะภาค เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชา

เมื่อสร้างโบสถ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว เจ้าอาวาสแห่งวัดนั้นเสนอรายงานขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา โดยผ่านความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองและเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ อาทิ เจ้าคณะจังหวัดและเจ้าคณะภาค มายังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อเสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเรื่องกราบบังคมทูลพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานวิสุงคามสีมาต่อไป ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

คำตอบข้อที่ ๓

ขอเรียนว่า วัดที่ตั้งขึ้นถูกต้องตามกฎหมาย มีชื่อปรากฏตามทะเบียนวัดของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีทรัพย์สินตลอดจนที่ดินเป็นของตนเองได้ ซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีหน้าที่สนองงานของคณะสงฆ์ในด้านต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องที่ดินของวัดด้วย และมีนโยบายให้วัดได้ออกโฉนดที่ดินเป็นหลักฐานยืนยันความเป็นเจ้าของที่ชัดเจน ป้องกันการบุกรุกที่ดิน โดยได้ประสานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เจ้าคณะจังหวัด เพื่อแจ้งให้วัดในเขตปกครองทราบ เพื่อดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้เรียบร้อย

รัฐบาลโดยกรมที่ดิน ซึ่งมีสำนักงานที่ดินจังหวัดและสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา ในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นผู้มิอำนาจหน้าที่ออกโฉนดที่ดินให้กับวัดรวมทั้งประชาชนทั่วไปที่ถือครองที่ดินที่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งในการออกโฉนดที่ดินวัดนั้นเจ้าอาวาสจะมอบอำนาจให้ตัวแทนเป็นผู้ไปดำเนินการยื่นเรื่องขอออกโฉนด นำรังวัดปักหลักเขต ตลอดจนให้ถ้อยคำต่าง ๆ จนเสร็จกระบวนการหนึ่งในการออกโฉนดที่ดินให้แก่วัดนั้น วัดจะต้องมีสภาพเป็นนิติบุคคลอันอาจถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้ กรณีวัดที่สร้างมา ๑๐๐ ปี เป็นวัดที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ. ๑๒๑ จะต้องพิจารณาหลักฐานการได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สร้างวัด ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานดังกล่าวอนุโลมให้ใช้หนังสือรับรองสภาพวัดของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หนังสือรับรองสภาพวัดจากสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด หรือสำเนาทะเบียนวัดหรือประวัติวัดที่รับรองโดยทางราชการอย่างใดอย่างหนึ่ง และถึงแม้วัดดังกล่าวได้ก่อตั้งมาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับก็ไม่ต้องแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๕๗ และมีสิทธิขอออกโฉนดที่ดิน ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำตอบข้อที่ ๔

ขอเรียนว่า ที่ดินที่ตั้งวัด ที่ธรณีสงฆ์ของวัดใด ถือเป็นศาสนสมบัติของวัดนั้น เจ้าอาวาส มีอำนาจหน้าที่ปกครอง ดูแล บำรุง รักษา จัดการกิจการภายในวัดให้เป็นไปด้วยดี สำหรับที่ดินวัดร้าง ถือเป็นศาสนสมบัติกลาง เป็นทรัพย์สินของพระศาสนาโดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในการออกโฉนดที่ดินที่ตั้งวัด ที่ธรณีสงฆ์ เจ้าอาวาสมอบให้ตัวแทนตามมติ มหาเถรสมาคม ในการประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๘ โดยตัวแทน เป็นผู้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดนำรังวัด ปักหลักเขต ตลอดจนให้ถ้อยคำต่าง ๆ จนเสร็จกระบวนการ สำหรับที่ดินวัดร้างสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จะตั้งตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการ

รัฐบาลโดยกรมที่ดิน มีอำนาจหน้าที่ในการออกโฉนดที่ดิน โดยแยกเป็น ๒ ลักษณะ คือ การออกโฉนดเฉพาะแปลงและโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ โดยการออกโฉนดเฉพาะแปลงเป็นการออกโฉนดตามปกติ โดยสำนักงานที่ดินจังหวัด หรือสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา เป็นผู้ดำเนินการตามที่มีการยื่นคำขอรังวัดออกโฉนด มีค่าใช้จ่ายตามปกติ คือ ค่ามัดจำรังวัด และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ส่วนการออกโฉนดที่ดินตามโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ ซึ่งกรมที่ดินอนุมัติโครงการ กำหนดพื้นที่ และระยะเวลาในการดำเนินการในแต่ละปี โดยคณะทำงานเป็นเจ้าหน้าที่กรมที่ดินในส่วนกลางปฏิบัติหน้าที่ภาคสนาม โดยจัดตั้งสำนักงานชั่วคราว หรือศูนย์เดินสำรวจออกโฉนดในพื้นที่ และทำการรังวัดออกโฉนดที่ดินให้กับเจ้าของที่ดินที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินการ รวมทั้งที่ดินวัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ดินวัดร้างด้วย สำหรับค่าใช้จ่าย ไม่ต้องจ่ายค่ามัดจำรังวัด เสียค่าธรรมเนียมเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

สำหรับที่ดินที่จะดำเนินการออกเอกสารสิทธิในที่ดินได้ เจ้าของที่ดินจะต้องเป็นผู้ครอบครอง และทำประโยชน์ในที่ดินจริง โดยต้องไม่เป็นที่ดินที่ต้องห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดิน เช่น ที่ดินสงวนหวงห้าม ที่ดินในเขตป่า ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.) ที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน ที่เขา ที่ภูเขา หรือที่เกาะ เป็นต้น หากที่ดินอยู่ในเขตที่ดินต้องห้ามตามนัยดังกล่าว ไม่สามารถขอออกโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินได้

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเร่งรัดออกโฉนดที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ในจังหวัดต่าง ๆ รวม ๕๘ จังหวัด ได้แก่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน ลำปาง พะเยา พิชณุโลก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร สุโขทัย ตาก นครสวรรค์ อุทัยธานี

พิจิตร ขอนแก่น กาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร บุกรัมย์ ยโสธร อำนาจเจริญ ร้อยเอ็ด เลย หนองบัวลำภู ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ อุรธานี หนองคาย มหาสารคาม นครราชสีมา อุบลราชธานี ชัยภูมิ ระยอง ตราด จันทบุรี ชลบุรี ชัยนาท สระบุรี สุพรรณบุรี ลพบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี กระบี่ พังงา นครศรีธรรมราช สงขลา สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตรัง พัทลุง สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ โดยจะทำการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎรที่ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินที่อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ได้แก่ที่ดินที่มีหลักฐาน ส.ค. ๑ (แต่ต้องมีคำพิพากษาของศาล) ใบจอง น.ค. ๓ กสน. ๕ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓, น.ส. ๓ ก., น.ส. ๓ ข.) รวมทั้งที่ดินที่ไม่มีหลักฐานสำหรับที่ดินซึ่งมิได้เป็นที่ดินที่สงวนหวงห้ามไว้ตามกฎหมายอื่น